

Л. М. Овсієнко, ДВНЗ „Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди”

**СУТНІСТЬ ПОНЯТЬ „КОМПЕТЕНЦІЯ”, „КОМПЕТЕНТНІСТЬ”,
„КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД”, „ЯКІСТЬ ОСВІТИ” У СВІТЛІ
СУЧАСНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПАРАДИГМИ**

Овсієнко Л. М.

Сутність понять „компетенція”, „компетентність”, „компетентнісний підхід”, „якість освіти” у світлі сучасної освітньої парадигми

У пропонованій статті розкрито зміст понять „компетентність”, „компетенція”, „компетентнісний підхід”, „якість освіти” у світлі сучасної освітньої парадигми та встановлено відношення між ними. Особливу увагу в науковій розвідці приділено розгляду зазначених термінів у соціально-педагогічному контексті. На основі теоретичного аналізу автор стверджує, що всі запропоновані вченими визначення не суперечать одне одному, а є взаємодоповнюючими.

Ключові слова: компетентність, компетенція, компетентнісний підхід, якість освіти, термін, поняття, вчені, науковці, навчання.

Овсієнко Л. Н.

Суть понять „компетенція”, „компетентность”, „компетентностный подход”, „качество образования” в свете современной образовательной парадигмы

В предлагаемой статье раскрыто суть понятий „компетенция”, „компетентность”, „компетентностный подход”, „качество образования” в свете современной образовательной парадигмы, а также установлено взаимоотношения между ними. Особенное внимание в научной статье уделено рассмотрению указанных терминов в социально-педагогическом контексте. На основе теоретического анализа автор утверждает, что все предложенные учеными определения не противоречат друг другу, а есть взаимодополняющими.

Ключевые слова: компетенция, компетентность, компетентностный подход, качество образования, термин, определение, ученые, научные работники, обучение.

На сучасному етапі становлення національної системи освіти України важливим її завданням є впровадження в навчальний процес особистісно-орієнтованих педагогічних технологій, розвиток у студентів логічного мислення, засвоєння загальних методів наукового дослідження, забезпечення зростання рівня духовної й загальної культури, розвитку особистості, її пізнавальних здібностей та професійних компетентностей.

Останнім часом науковці широко тлумачать терміни „компетентність”, „компетенція”, „компетентнісний підхід”, „якість освіти”, обґрунтовуючи обсяг, структуру і зміст кожного окремо. Слід відзначити, що єдиних визначень цих термінів на сьогодні немає. До того ж уточнення потребують відношення між вищезазначеними ключовими поняттями.

Компетентнісний підхід у системі освіти є предметом наукового дослідження І. Драча, Н. Бібик, О. Локшиної, О. Овчарук, Л. Пильгун, О. Пометун, І. Родигіна, Т. Смагіної, С. Трубачевої та ін. До проблеми компетентностей особистості звертаються такі вчені, як Н. Босак, О. Вознюк, І. Дроздова, О. Мамчич, М. Пентилюк, Н. Тализіна, Л. Шевчук та ін. Наукове обґрунтування й конкретизація поняття „якість освіти” подано у працях В. Кальней, Г. Ковальнової, Е. Логінова, О. Ляшенко, Н. Островерхової, С. Шишова та ін.

У руслі зазначеної проблеми ми керуватимемося положеннями науковців про те, що в процесі реалізації компетентнісного підходу набуваються знання, формуються вміння й навички, спрямовані на вдосконалення ключових, загальногалузевих і предметних компетентностей особистості (І. Зимня, В. Краєвський, О. Локшина, Л. Мамчур, Н. Остапенко, М. Пентилюк, О. Пометун, О. Семенов, С. Трубачева, А. Хуторський). Це великою мірою сприяє підвищенню рівня конкурентоздатності випускників вищих навчальних закладів і якості освіти в цілому.

Мета наукової розвідки полягає в уточненні змісту понять „компетентність”, „компетенція”, „компетентнісний підхід”, „якість освіти” та встановленні відношень між ними.

Світова освітня практика стверджує, що поняття „компетентність” є ключовим в оновленні змісту навчання, оскільки має інтеграційну природу, об’єднує знання, навикову та інтелектуальну складову сучасної освіти.

У матеріалах Болонського процесу зазначається, що використання терміна „компетентність” для визначення цільових установок вищої освіти знаменує зрушення від суто академічних норм оцінювання до комплексної оцінки професійної і соціальної підготовленості випускників вищих навчальних закладів, зокрема педагогічних. Це сприяє трансформації системи вищої освіти в напрямку більшої адаптації до світу праці в довгостроковій перспективі, а також до отримання освіти впродовж усього життя [1].

У тлумачних словниках термін „компетентність” визначається як поінформованість, обізнаність, авторитетність [2, с. 560].

Г. Коджаспірова у Словнику з педагогіки цей термін трактує як „особисті можливості посадовця і його кваліфікація, що дозволяє брати участь в розробці певного кола рішень або вирішувати питання самому, завдяки наявності у нього певних знань, навичок; рівень освіченості особистості, який визначається ступенем оволодіння теоретичними засобами пізнавальної та практичної діяльності” [3, с. 133].

На думку А. Маркової, компетентність є „індивідуальною характеристикою ступеня відповідності вимогам професії; здатністю й умінням людини виконувати певні трудові функції” [4, с. 31].

Е. Зеєр компетентність розглядає як сукупність знань, умінь, досвіду, відображену в теоретико-практичній підготовленості до їх реалізації в діяльності на рівні функціональної грамотності [5].

І. Зязюн це поняття розглядає у соціально-педагогічному контексті і зазначає, що „компетентність як екзистенціальна властивість людини є продуктом її власної життєтворчої активності, ініційованої процесом освіти; як властивість індивіда вона існує в різних формах – як високий рівень умілості, як спосіб особистісної самореалізації (звичка, спосіб життєдіяльності,

захоплення), як деякий підсумок саморозвитку індивіда, форма вияву здібностей тощо” [6, с. 17].

О. Овчарук пропонує під компетентністю людини розуміти спеціально структуровані набори знань, умінь, навичок і ставлень, що їх набувають у процесі навчання [7, с. 2].

О. Савченко дотримується цієї ж думки, вказуючи, що „компетентність – інтегрована здатність особистості, набута у процесі навчання” [8, с. 53].

М. Пентилюк, розглядає компетентність як високий рівень кваліфікації особистості та стверджує, що „це здатність ефективно і творчо застосовувати знання у міжособистісних стосунках, виявляти індивідуальні вміння й навички” [8, с. 56].

Н. Голуб, із думкою якої варто погодитися, аналізуючи компетентність в освітній галузі, доводить, що її „слід розглядати як характеристику людини, що завершила навчання на певному етапі” [8, с. 54].

Усі запропоновані вченими визначення не суперечать одне одному, а є взаємодоповнюючими.

Розглядаючи різні погляди на компетентність в освіті, не можемо не звернути увагу на комунікативну компетентність, яка належить до ключових, тобто таких, що мають особливе значення у житті кожної людини. Комунікативна компетентність є невід’ємною складовою структури змісту мовної освіти і передбачає оволодіння всіма видами мовленнєвої діяльності та вміннями застосовувати відповідні знання у практичній діяльності. Як зазначає Г. Шелехова, „комунікативна компетентність передбачає вміння взаємодіяти з людьми й подіями, працювати в групі, презентувати себе засобами мовленнєвої комунікації; вона виражається в умінні самостійно вступати в контакт з будь-яким типом співрозмовника, ураховуючи його особливості; підтримувати контакт у спілкуванні, дотримуючись норм і правил спілкування; слухати співрозмовника, виявляючи повагу до чужої думки; висловлювати, аргументувати і в культурній формі обстоювати власні погляди, стимулювати

співрозмовника до продовження спілкування; грамотно розв'язувати конфлікти у спілкуванні; оцінювати успішність ситуації спілкування” [8, с. 59].

Таким чином, поняття „компетентність” можна трактувати як результат навчальної діяльності особистості, здатність реалізовувати набуті знання, уміння й навички в практичній діяльності та різних життєвих ситуаціях. Тобто це особистісна характеристика фахівця, який володіє низкою відповідних компетенцій.

Досить часто терміни „компетентність” і „компетенція” ототожнюють, уживаючи їх як синоніми. Однак це не тотожні поняття, а різнорівневі, взаємопов'язані і взаємозалежні між собою, адже кожне з них має своє значення.

Укладачі Великого тлумачного словника української мови „компетенцію” пояснюють як „добру обізнаність із чим-небудь; коло повноважень якої-небудь організації, установи або особи” [2, с. 560].

У наукових позиціях В. Краєвського й А. Хуторського спостерігаємо більш чітке визначення поняття. На їхню думку, компетенція – це „коло питань, у яких людина добре обізнана, має пізнання і досвід” [9, с. 4].

Л. Мамчур зазначає, що „компетенція – це чітко окреслені знання, які повинна мати особа, коло питань, у яких вона має бути обізнана і які необхідні для успішної практичної діяльності відповідно до загальноновизначених норм, законів, правил” [8, с. 55].

Узагальнюючи вищезазначене, можемо стверджувати, що компетенція – це очікувані й вимірювані досягнення, що підтверджують здатність людини виконувати певні дії самостійно, після засвоєння відповідної системи знань.

Між трактуванням аналізованих термінів існують істотні відмінності. О. Дрогайцев, проводячи розмежування вищезазначених категорій, уважає, що зміст поняття „компетентність” значно ширший, адже це володіння знаннями, які дають змогу робити висновки, а „компетенція” – це коло питань, у яких особистість найкраще розуміється [10].

А. Богуш підкреслює, що термін „компетенція” використовується там, де мова йдеться про навчання і виховання, а „компетентність” є комплексною характеристикою особистості, яка вбирає в себе результати попереднього психічного розвитку [11]. М. Пентилюк поділяє цю думку і додає, що компетентність може виявляти людина, яка має конкретні знання у певній галузі, але виявляє їх за допомогою мови [12, с. 51]. Іншими словами, „компетенція” – це комплекс відповідних знань, а „компетентність” – це здатність ефективно і творчо володіти цими знаннями у міжособистісних стосунках, тобто компетенція реалізується в компетентності.

Останнім часом учені почали виділяти компетентність як окремий підхід до навчання. Компетентнісний підхід забезпечує формування низки компетенцій, якими має оволодіти кожна людина.

Протягом останніх років вітчизняні та зарубіжні науковці займаються вивченням і впровадженням компетентнісного підходу в систему освіти, при цьому кожен з них пропонує своє бачення його змісту, сутності та особливостей.

Перш ніж розпочати розгляд поняття „компетентнісний підхід”, варто дати визначення терміну „підхід” у педагогічному розумінні. У педагогічній науці він уживається як „поняття, що визначає стратегію дослідницької та практичної діяльності” [13, с. 90]. На думку С. Савченко, „підхід виступає як специфічна основа освітньої парадигми, фундамент її концепції, вказує на способи побудови тієї чи іншої освітньої системи” [13, с. 90]. Підхід є тим підґрунтям, що дозволяє цілісно формувати ту чи іншу компетентність студента.

В. Химинець термін „компетентнісний підхід” розглядає як спрямованість освітнього процесу на формування та розвиток ключових (базових, основних) і предметних компетентностей особистості, якими мають оволодіти як учні, так і студенти під час навчання. Науковець також наголошує на тому, що компетентнісний підхід переміщує акценти з процесу накопичення знань, умінь і навичок у площину формування й розвитку в особистості

здатності практично діяти і творчо застосовувати набуті знання та досвіт у різних життєвих ситуаціях [14]. На цьому акцентує увагу і Н. Нагорна, яка зазначений підхід розглядає як такий вид змісту освіти, що не зводиться до знаннево-орієнтованого компонента, а передбачає цілісний досвід вирішення життєвих проблем, виконання ключових функцій, соціальних ролей, компетенцій [15].

Л. Скуратівський, послуговуючись цим терміном, стверджує, що „компетентнісний підхід є прогресивним феноменом в освітній сфері порівняно із ЗУНівським підходом, бо лінгводидактична система, на яку він спирається, охоплює ширше коло чинників, що впливають на розвиток мовлення, і ця система є більш структурованою, цілісною і відкритою для подальшого становлення і розвитку особистості” [16].

О. Пометун, на нашу думку, характеризує зміст поняття „компетентнісний підхід” досить повно і чітко. Під цим терміном вона розуміє спрямованість освітнього процесу на формування загальної компетентності людини, що є її інтегрованою характеристикою. Така характеристика має сформуватися в процесі навчання та включати знання, уміння, ставлення, досвід діяльності й поведінкові моделі особистості. При цьому науковець констатує, що „компетентнісний підхід” в освіті пов’язаний з особистісно зорієнтованим і діяльнісним підходами до навчання, оскільки стосується особистості того, хто навчається, і може бути реалізованим і перевіреном у процесі виконання конкретною особистістю певного комплексу дій. Він потребує трансформації змісту освіти, перетворення його з моделі, яка існує „об’єктивно” для „всіх”, на суб’єктивні надбання однієї, конкретної особи, надбання, що їх можна виміряти” [17, с. 66].

Варто звернути увагу на позицію Н. Побірченко, яка зауважує, що компетентнісний підхід потрібно розглядати не лише як засіб оновлення змісту освіти, але і як механізм приведення його у відповідність з вимогами сучасності. За такої умови відбувається переорієнтація, зміщення кінцевої мети освіти зі знань на компетентності. При цьому науковець зазначає, що

„компетентність варто характеризувати, як інтегральну здатність розв’язувати конкретні проблеми, що виникають у різних сферах життя. Така здатність передбачає наявність знань, якими потрібно не стільки володіти як такими, скільки володіти певними особистісними характеристиками і вміти у будь-який час знайти і відібрати потрібні знання у створених людством величезних сховищах інформації” [18, с. 41].

Отже, на сьогодні компетентнісний підхід є втіленням інноваційного процесу в освіту. Він забезпечує формування низки компетенцій, якими має оволодіти кожен мовець (загальних, лінгвістичних, комунікативних, соціолінгвістичних, дискурсивних та інших) і сприяє формуванню ключових, загальногалузевих і предметних компетентностей. Цей підхід безпосередньо пов’язаний з ідеєю всебічного розвитку індивіда, професіонала своєї справи, розвиненої особистості, члена колективу й соціуму, він є гуманітарним у своїй основі. Основними для компетентнісного підходу є поняття „компетенція/компетентність”. Перехід від кваліфікаційної моделі фахівця до компетентнісної, тобто орієнтованої на конкретний результат, стає реальністю. Особливістю компетентнісної моделі навчання є не тільки спрямованість особистості на виконання певних професійних функцій, а й інтегровані вимоги до результату освітнього процесу.

Компетентнісний підхід, поряд із конкретними знаннями і вміннями, охоплює здібності, готовність до пізнання і професійної діяльності. Усі ці навички формуються в процесі професійної підготовки майбутнього фахівця.

Зважаючи на те, що все більшого пріоритету в роботодавців набувають вимоги щодо наявності у випускників вищого навчального закладу системних, інтелектуальних, комунікативних якостей, здатності до самоорганізації та організації діяльності працівників, здатності до рефлексії власної діяльності вимоги суспільства до якості освіти постійно зростають.

Забезпечення високоякісної освіти на всіх її етапах є одним з основних завдань сьогодення. Складність ситуації полягає в неоднозначному розумінні поняття „якість освіти”. Наприклад, учені Міжнародного інституту планування

освіти в Парижі під якістю освіти розуміють „якісні зміни в навчальному процесі й навколишньому середовищі учнів, які можна зафіксувати як поліпшення їхніх знань, умінь і цінностей” [19, с. 6].

Російські вчені Г. Ковальова [20] і Е. Логінов [21] аналізують це поняття як інтегральну характеристику системи освіти, що відображає ступінь відповідності досягнутих результатів нормативним вимогам, соціальним та особистісним очікуванням.

М. Поташник характеризує якість освіти як співвідношення мети й результату, як міру досягнення мети [22].

С. Шишов та В. Кальней розглядають цей термін як певні норми, яким мають відповідати одержані результати і зазначають, що це „ступінь задоволення очікувань різних учасників процесу навчання від наданих освітнім закладом освітніх послуг або ступінь досягнення поставлених в освіті мети й завдань” [23, с. 175].

О. Ляшенко доводить, що „якість освіти є багатовимірним методологічним поняттям, яке рівнобічно віддзеркалює суспільне життя – соціальні, економічні, політичні, педагогічні, демографічні та інші життєво значущі для розвитку людини сторони” [24, с. 7].

На наш погляд, це поняття можна характеризувати як результативність і відповідність освітнього процесу потребам і запитам суспільства щодо розвитку й формування професійної компетентності особистості.

Як бачимо, поняття якості освіти у світі розуміють по-різному. Але, навіть за всієї розмаїтості зазначених визначень, у них є одне загальне положення, яке полягає в тому, що якість освіти – це узагальнений показник розвитку суспільства в певному часовому просторі.

Вивчення й аналіз наукових праць із досліджуваної проблеми засвідчує, що *якість освіти* – це багатовимірна модель соціальних норм і вимог до особистості, освітнього середовища та системи освіти, яка повністю відповідає потребам і запитам суспільства. На сьогодні *компетентнісний підхід* є втіленням інноваційного процесу в освіту. Він забезпечує вироблення низки

компетенцій, якими має оволодіти кожен мовець (загальних, лінгвістичних, комунікативних, соціолінгвістичних, дискурсивних та інших) і сприяє формуванню ключових, загальногалузевих і предметних *компетентностей*.

Розглядаючи ці поняття в контексті Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, можна зазначити, що *компетентність* є комплексною характеристикою особистості, яка має конкретні знання в певній галузі, а *компетенції* – це сума знань, умінь та характерних рис, що дозволяє особистості виконувати певні дії.

Перспективи подальших пошуків у напрямку дослідження вбачаємо в подальшому вивченні змісту понять „компетенція”, „компетентність”, „компетентнісний підхід” у світлі професійної гуманітарної освіти.

Література

1. **The Bologna Declaration** on the European space for Higher education an explanation. – Bologna, 1999.
2. **Великий** тлумачний словник сучасної української мови / [уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел]. – К. ; Ірпінь : ВТФ „Перун”, 2009. – 1736 с.
3. **Коджаспирова Г. М.** Словарь по педагогике / Г.М. Коджаспирова, Коджаспиров А.Ю. – М. : ИКЦ „МарТ” ; Ростов н/Д „МарТ”, 2005. – 256 с.
4. **Маркова А. К.** Психология профессионализма / Маркова А.К. – М. : Знание, 1996. – 308 с.
5. **Зеер Э. Ф.** Модернизация профессионального образования : компетентностный подход / Зеер Э.Ф., Павлова А.М., Сыманюк Э.Э. – М. : Московский психолого-социальный институт, 2005. – 216 с.
6. **Зязюн І. А.** Філософія поступу і прогнозу освітньої системи / Педагогічна майстерність : проблеми, пошуки, перспективи : [монографія] / Зязюн І.А. – К. ; Глухів : РВВ ГДПУ, 2005. – С. 8–10.
7. **Овчарук О. В.** Компетентність як ключ до оновлення змісту освіти / Стратегія реформування освіти в Україні : рекомендації з освітньої політики / Овчарук О.В. – К. : „К.І.С.”, 2003. – 296 с.

8. **Компетентнісний** підхід до навчання української мови в основній школі (матеріали круглого столу) // Українська мова і література в школі. – 2012. – № 4. – С. 51–64.

9. **Краєвський В. В.** Предметное и общепредметное в образовательных стандартах / В.В. Краевский, А.В. Хуторской // Педагогика. – 2003. – С. 3–10.

10. **Дрогайцев О. І.** Формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови як педагогічна проблема / О.І. Дрогайцев // Педагогіка вищої та середньої школи. – Кривий Ріг : КДПШ, 2002. – Вип. 4. – С. 62–70.

11. **Формування** мовної особистості на різних вікових етапах : монографія / [Богущ А.М., Трифонова О.С., Кисельова О.І. та ін.] ; за ред. акад. А.М. Богущ. – Одеса : ПНЦ АПН України, 2008. – 272 с.

12. **Пентиліук М. І.** Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики : збірник статей / Пентиліук М.І. – К. : Ленвіт, 2011. – 256 с.

13. **Загородній Ю. І.** Політична соціалізація студентської молоді в Україні : досвід, тенденції, проблеми / Загородній Ю.І., Митрофанов К.Г., Соколов О.В. – К. : Генеза, 2004. – 144 с.

14. **Химинець В.** Компетентнісний підхід до професійного розвитку вчителя : [текст] / В. Химинець // Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakinpro.org.ua/2010-01-18-13-44-15/233-2010-08-25-07-10-49>.

15. **Нагорна Н. В.** Формування у студентів понять компетентності й компетенції / Н.В. Нагорна // Виховання і культура. – 2007. – № 1–2 (11–12). – С. 266–268.

16. **Скуратівський Л. В.** До питання про значення поняття „мовленнєвий розвиток” та інші близькі за змістом поняття / Л.В. Скуратівський // Українська мова і література в школі. – № 3. – 2005. – С. 2–4.

17. **Пометун О.** Дискусія українських педагогів навколо питань запровадження компетентнісного підходу в українській освіті / Пометун О. //

Компетентнісний підхід у сучасній освіті : світовий досвід та українські перспективи / [під заг. ред. О.В. Овчарук]. – К. : „К.І.С.”, 2004. – 112 с.

18. **Побірченко Н. С.** Компетентнісний підхід у вищій школі : теоретичний аспект : [текст] / Н.С. Побірченко // Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://advancedscience.org/2011/2/2011-01-02-083.pdf>.

19. **Planning** the Quality of Education. The Collection and Use of Data for Informed Decisionmaking. Ed. By K. Ross et al. – Paris : UNESCO, 1990. – 160 p.

20. **Ковалева Г. С.** Основные подходы сравнения оценки качества математического и естественнонаучного образования в странах мира / Ковалева Г.С. – М. : Прогресс, 1996. – 250 с.

21. **Логинов Е. В.** Физиологические основы дифференцированного обучения : методологический аспект / Е.В. Логинов // Непрерывное образование : опыт, проблемы, перспективы. – Самара : СГПУ, 1997–1998. – Выпуск 1. – Часть 1. – 250 с.

22. **Управление** качеством образования : практикоориентированная монография и методическое пособие / [под ред. М.М. Поташника]. – М. : Педагогическое общество России, 2000. – 448 с.

23. **Шишов С. Е.** Мониторинг качества образования в школе / С.Е. Шишов, В.А. Кальней. – М. : Рос. пед. агентство, 1998. – 354 с.

24. **Ляшенко О.** Якість освіти як основа функціонування й розвитку сучасних систем освіти / О. Ляшенко // Педагогіка і психологія. – 2005. – № 1(46). – С. 5–12.

Ovsiyenko L. M.

The essence of notions of competence, competence-based approach, and education quality in relation to modern paradigm of education

The suggested article unfolds the essence of such notions as competence, competence-based approach, and education quality in relation to modern paradigm of education and determines the relationship existing between them. IN this research, special attention is paid to consideration of the said terms within social and pedagogical framework. Based on theoretical analysis the author asserts that all

definitions proposed by various scientists do not contradict each other but appear as complementary.

The study and analysis of research works on the problem under consideration prove that *quality of education* is a multi-dimensional pattern of social standards and requirements to the personality, the education environment, and the system of education which is in full compliance with the needs and demands of the society. For today, *competence-based approach* is the embodiment of innovative processes in education. It ensures formation of a number of *competencies* to be mastered by every speaker (general, linguistic, communicative, socio-linguistic, discourse-related etc) and facilitates shaping of key, branch-wide, and subjective *competencies*.

Viewing these notions in the light of All-European Recommendations on Language Education one may note that *competence* is an integrated characteristic of a personality having specific knowledge in a certain field, and *competencies* are a summary of knowledge, skills and characteristic features allowing a personality to perform certain actions.

Key words: competence, competency, competence-based approach, education quality, term, notion, scientists, scholars, learning.

Відомості про автора

Овсієнко Людмила Миколаївна – канд. пед. наук, доцент кафедри української лінгвістики та методики навчання ДВНЗ „Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди”. Основні наукові інтереси зосереджені навколо проблеми компетентнісного підходу до засвоєння лінгвістики тексту студентами філологічних спеціальностей педагогічних університетів.

Стаття надійшла до редакції 02.12.12

Прийнято до друку 26.04.13